

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Bdžocha a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Viliama Dohňanského na neverejnom zasadnutí 26. júla 2011 v trestnej veci obžalovaného **Ing. P. Č. a spol.**, pre trestný čin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2, § 250 ods. 1, ods. 4 zákona č. 140/1961 Zb.-Trestný zákon účinný do 31. decembra 2005, o sťažnostiach obžalovaného Mgr. I. S. a jeho obhajcu Mgr. M. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 19. mája 2011, sp. zn. 3 T 28/2002, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 sťažnosť obžalovaného Mgr. I. S. a sťažnosť obhajcu obžalovaného Mgr. M. M. **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Žiline vo vyššie označenej trestnej veci na hlavnom pojednávaní rozhodol uznesením z 19. mája 2011, sp. zn. 3 T 28/2002, tak, že podľa § 66 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom v znení neskorších predpisov účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Tr. por.“) uložil obžalovanému Mgr. I. S., nar. X., bytom B., Ž., poriadkovú pokutu vo výške 500 (päťsto) eur a jeho obhajcovi Mgr. M. M., so sídlom Advokátskej kancelárie v B., H., poriadkovú pokutu vo výške 500 (päťsto) eur.

Rozhodnutie o uložení poriadkovej pokuty obžalovanému Mgr. I. S. predsedníčka senátu krajského súdu odôvodnila tým, že 16. mája 2011 bola súdu doručená žiadosť obžalovaného o odročenie hlavného pojednávania, ktorého termín bol vytýčený na 19. mája 2011, a to z dôvodu jeho neodkladného lekárskeho vyšetrenia u psychiatricky

MUDr. N. Š.. Uviedla, že kontrolu u psychiatra nemožno považovať za vážny dôvod, ktorý by obžalovanému bránil v účasti na hlavnom pojednávaní, nakoľko predvolanie na hlavné pojednávanie mu bolo doručené 16. apríla 2011 a v tom čase už mal vedomosť o tom, že v rovnaký deň (t. j. 19. mája 2011) má naplánovanú kontrolu u psychiatra, keďže bol na vyšetrení 14. apríla 2011. Vzhľadom na to, že existenciu tejto prekážky neoznámil bezodkladne po tom, čo sa o nej dozvedel, ale túto informáciu poskytol súdu až po mesiaci prostredníctvom obhajcu Mgr. M. M. písomným podaním z 13. mája 2011 (doručeným súdu 16. mája 2011), nedošlo z jeho strany k riadnemu a včasnému ospravedlneniu svojej neúčasti na hlavnom pojednávaní, čo súd nemohol označiť inak ako „obštrukciu“ zo strany obžalovaného.

V súvislosti s uložením pokuty obhajcovi obžalovaného Mgr. M. M., predsedníčka senátu poukázala na to, že tento bol riadne upovedomený o termíne hlavného pojednávania (upovedomenie prevzal 12. apríla 2011), no aj napriek tomu sa hlavného pojednávania nezúčastnil a svoju neúčasť ani neospravedlnil. Je pravdou, že podaním doručeným súdu 16. mája 2011 obhajca ospravedlnil neprítomnosť obžalovaného na hlavnom pojednávaní a zároveň požiadal o jeho odročenie, vôbec v ňom však nevenoval pozornosť ospravedlneniu svojej neúčasti. Nakoľko na hlavnom pojednávaní 19. mája 2011 nebol súdu známy dôvod jeho neprítomnosti, takéto správanie obhajcu Mgr. M. M. bolo vyhodnotené ako nerešpektovanie príkazu súdu, následkom čoho bolo uloženie poriadkovej pokuty aj jemu. Skutočnosť, že obhajca ospravedlnil neúčasť obžalovaného na hlavnom pojednávaní, nemožno zároveň považovať za dôvod pre ospravedlnenie, resp. neospravedlnenie jeho vlastnej neúčasti.

Proti tomuto uzneseniu podali obžalovaný Mgr. I. S. a jeho obhajca Mgr. M. M. ako oprávnené osoby v zákonom stanovenej lehote sťažnosť.

V písomných dôvodoch sťažnosti obžalovaný Mgr. I. S. uviedol, že výrok napadnutého rozhodnutia považuje za nesprávny a nezákonný, pretože požiadal o odročenie hlavného pojednávania z dôvodu neodkladného vyšetrenia u MUDr. N. Š.. Nesúhlasí s názorom súdu, že termín vyšetrenia bolo možné presunúť, nakoľko sa opakovane pokúšal o jeho zmenu. Menovaná psychiatricka to neodporúčala z dôvodu, že *„sa nachádzam vo vážnom dekompenzovanom stave (prebieha psychická ataka) a užívam lieky (psychofarmaká), ktoré majú vedľajšie účinky, napr. ospalosť, útlm, znížená koncentrácia, a preto nie som*

schopný vypovedať na hlavnom pojednávaní,“ pričom na nový termín by bolo potrebné čakať 4- 6 týždňov.

Svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní teda ospravedlnil bez zbytočného odkladu po tom, ako sa dozvedel, že termín vyšetrenia nemožno presunúť, čo považoval za vážny dôvod svojej neprítomnosti na pojednávaní.

Ďalej zdôraznil, že posudzovanie zdravotného stavu a neodkladnosti lekárskeho vyšetrenia je odbornou otázkou, ktorú si súd nemôže sám vyriešiť.

Poukázal aj na to, že v napadnutom uznesení sa mylne uvádza, že 17. mája 2011 mal údajne oznámiť zvolenému obhajcovi JUDr. P. B., že je práceneschopný, a preto sa nemôže zúčastniť hlavného pojednávania. Obhajcovi pritom len oznámil, že sa hlavného pojednávania nezúčastní, z čoho si tento vyvodil, že jeho práceneschopnosť naďalej trvá, avšak on sám na jej ukončenie obhajcu neupozornil.

Vzhľadom na to, že svoju neúčast' na hlavnom pojednávaní ospravedlnil včas a vážnymi dôvodmi navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie vo výroku o uložení poriadkovej pokuty zrušil.

Obhajca Mgr. M. M. v písomných dôvodoch podanej sťažnosti označil uloženie poriadkovej pokuty za nedôvodné, pretože bol o termíne hlavného pojednávania len upovedomený, nebol naň predvolaný. Nakoľko sa v doterajšom priebehu konania pred súdom na žiadnom hlavnom pojednávaní nezúčastnil a obžalovaný Mgr. I. S. má skôr zvoleného obhajcu JUDr. P. B. a náhradnú obhajkyňu JUDr. A. S., nepovažoval svoju prítomnosť na hlavnom pojednávaní za nevyhnutnú.

Ďalej uviedol, že obžalovaný Mgr. I. S. ho výslovne požiadal, aby sa hlavného pojednávania nezúčastnil a keďže ako obhajca (advokát) je viazaný pokynmi klienta, musel ho rešpektovať. Osobitné ospravedlnenie svojej neúčasti na hlavnom pojednávaní pritom nepovažoval za potrebné.

Zdôraznil, že obhajoba obžalovaného v uvedenej trestnej veci nemá povahu „nutnej obhajoby“ v zmysle § 36, resp. 36a Tr. por., preto bolo možné vykonať hlavné pojednávanie

aj v jeho neprítomnosti. Zo žiadneho právneho predpisu, ani z upovedomenia obhajcu, ktoré mu bolo doručené 12. apríla 2011, nevyplýva preňho povinnosť zúčastniť sa hlavného pojednávania. Neporušil žiaden príkaz, výzvu, predvolanie, ani povinnosť uloženú podľa zákona, pričom konštatoval, že právo obžalovaného nechať sa obhajovať na hlavnom pojednávaní zvoleným obhajcom je jeho právom, nie povinnosťou.

Nakoľko mu nebola doručená žiadna výzva, predvolanie, ani príkaz súdu, neboli splnené zákonné predpoklady na uloženie poriadkovej pokuty, a preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline z 19. mája 2011, sp. zn. 3 T 28/2002 vo výroku o uložení poriadkovej pokuty obhajcovi Mgr. M. M. vo výške 500 (päťsto) eur zrušil.

Na podklade podanej sťažnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 147 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia i konania, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť obžalovaného Mgr. I. S., ako aj sťažnosť jeho obhajcu Mgr. M. M. nie je dôvodná.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. por. kto napriek predchádzajúcemu napomenutiu ruší konanie alebo kto sa voči súdu, prokurátorovi, vyšetrovateľovi alebo policajnému orgánu správa urážlivo alebo **kto bez dostatočného ospravedlnenia neposlúchne príkaz** alebo nevyhoví výzve, **ktoré mu boli dané podľa tohto zákona, toho môže predseda senátu a v prípravnom konaní prokurátor, vyšetrovateľ alebo policajný orgán potrestať poriadkovou pokutou do 50 000 Sk (t. j. 1659,70 eur).**

Najvyšší súd Slovenskej republiky poukazuje na to, že v zmysle ustálenej súdnej praxe sa za **príkaz** obžalovanému daný súdom považuje aj jeho **riadne a včasné predvolanie na hlavné pojednávanie.**

Z predloženého procesného spisu vyplýva, že obžalovaný Mgr. I. S. bol riadne a včas predvolaný na hlavné pojednávanie, ktorého termín bol určený na 19. mája 2011, nakoľko predvolanie osobne prevzal 16. apríla 2011.

Za „nedostatočné ospravedlnenie“ v súvislosti s neposlúchnutím príkazu súdu, ktorý bol obžalovanému daný podľa Trestného poriadku, je potrebné považovať také

ospravedlnenie, ktoré nebolo urobené z vážneho dôvodu alebo včas, teda bezodkladne po tom, čo sa obžalovaný dozvedel o prekážke, pre ktorú uvedený príkaz nemôže splniť - v posudzovanom prípade dostaviť sa na určený termín hlavného pojednávania, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, z dôvodu kontrolného vyšetrenia u psychiatričky MUDr. N. Š..

Obžalovaný Mgr. I. S. sa návštevou u psychiatričky 18. apríla 2011 (t. j. na druhý deň po prevzatí predvolania na hlavné pojednávanie) pokúsil o zmenu termínu kontrolného vyšetrenia, ktoré bolo určené na 19. mája 2011, nakoľko už mal vedomosť o tom, že na ten istý deň bolo nariadené aj hlavné pojednávanie.

Žiadosť obžalovaného o odročenie hlavného pojednávania bola podaná na pošte (ako to vyplýva z podacej pečiatky pošty na poštovej obálke) prostredníctvom obhajcu Mgr. M. M. 14. mája 2011 a doručená súdu 16. mája 2011, teda dva dni pred konaním pojednávania.

Z toho je zrejmé, že obžalovaný Mgr. I. S. neurobil úkon smerujúci k ospravedlneniu jeho neúčasti na hlavnom pojednávaní bezodkladne po tom, čo sa dozvedel o prekážke, pre ktorú nebolo možné príkaz splniť.

Navyše, z obsahu psychiatrického nálezu (č. I. 8314) nemožno vyvodit', či obžalovaný skutočne požiadal o zmenu termínu kontrolného vyšetrenia pre jeho kolíziu s termínom hlavného pojednávania, ako to sám tvrdil.

Pokiaľ ide o uloženie poriadkovej pokuty obhajcovi Mgr. M. M., Najvyšší súd Slovenskej republiky opäť zdôrazňuje, že za **príkaz** podľa Trestného poriadku tak, ako to má na mysli § 66 ods. 1 Tr. por., treba rovnako považovať aj **riadne a včasné upovedomenie obhajcu o termíne hlavného pojednávania**.

Z obsahu spisu možno zistiť, že uvedený obhajca sa bez akéhokoľvek ospravedlnenia nedostavil na hlavné pojednávanie 19. mája 2011, hoci upovedomenie o termíne tohto pojednávania prevzal 12. apríla 2011. Mal teda dostatočný časový priestor na to, aby súdu písomne, resp. iným preukázateľným spôsobom, oznámil dôvody, pre ktoré sa nemôže na hlavné pojednávanie ustanoviť.

K námietke obhajcu o tom, že na hlavnom pojednávaní 19. mája 2011 bola prítomná náhradná obhajkyňa JUDr. A. S., ktorá má v zmysle § 40a Tr. por. rovnaké práva a povinnosti ako obhajca zvolený alebo ustanovený a ktoré môže na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí vykonávať iba v prípade ich neúčasti, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že táto okolnosť nijako nezbavuje zvoleného obhajcu povinnosti dostaviť sa na hlavné pojednávanie, o ktorom bol riadne a včas upovedomený, a preto sa tento nikdy nemôže spoliehať na prítomnosť náhradnej obhajkyne na pojednávaní, a tým ospravedlňovať svoju neúčasť.

Obhajca Mgr. M. M. sa hlavného pojednávania nezúčastnil rešpektujúc požiadavku obžalovaného, pričom bol povinný svoju neprítomnosť v zmysle § 66 ods. 1 Tr. por. „dostatočne ospravedlniť“ jednak včas, a jednak uvedením vážneho dôvodu, ktorý mu bránil v účasti na hlavnom pojednávaní.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v posudzovanom prípade dôvod na uloženie poriadkovej pokuty obžalovanému Mgr. I. S. a jeho obhajcovi Mgr. M. M. bol, preto na neverejnom zasadnutí ich sťažnosti podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol ako nedôvodné.

Na záver najvyšší súd považuje za nevyhnutné upozorniť obžalovaného, ako aj jeho obhajcu na ich povinnosť riadne sa dostavovať na určené termíny hlavného pojednávania, resp. plniť iné príkazy uložené súdom v trestnom konaní v súlade s Trestným poriadkom, pretože inštitút poriadkovej pokuty (§ 66 Tr. por.) je v prípade znemožnenia súdu plynule vo veci konať, v prípade akýchkoľvek obštrukcií zo strany obžalovaných, ale aj ich obhajcov, legálnym prostriedkom na zabezpečenie riadneho priebehu súdneho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 26. júla 2011

JUDr. Emil B d ž o c h, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Ivančíková